

PRO-MEMORIA

prof. Witold Seńczuk (1925-2023)

Prof. dr hab. Witold Seńczuk (1925-2023)

fot. Tomasz Seńczuk

W dniu 15 października 2023 r. zmarł prof. dr hab. Witold Seńczuk, kierownik Katedry i Zakładu Toksykologii w latach 1967-1995. Prof. Seńczuk urodził się 19 marca 1925 roku w Stanisławowie. W 1950 r. ukończył Wydział Farmaceutyczny Akademii Medycznej w Gdańsku i został zatrudniony w Zakładzie Chemii Fizjologicznej. W roku 1959 przeniósł się do Zakładu Chemii Toksykologicznej, gdzie wkrótce przygotował rozprawę doktorską. Przez kilka lat (1956-1961) łączył pracę nauczyciela akademickiego z funkcją kierownika Pracowni Toksykologicznej w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku. Główny obszar zainteresowań naukowych Profesora w tym okresie dotyczył toksykologii przemysłowej. Przedmiotem jego rozprawy habilitacyjnej ukończonej w 1965 roku była toksyczność dymów spawalniczych. Tytuł profesora zwyczajnego otrzymał w 1980 roku.

W. Seńczuk przeniósł kierunki badań naukowych na grunt Zakładu Chemii Toksykologicznej Akademii Medycznej w Poznaniu, którego kierownictwo objął w 1967 r. Na szeroką skalę rozwinął badania toksykometryczne (jakościowa i ilościowa ocena toksyczności), w które zaangażował liczne grono specjalistów z różnych dziedzin. Nadzwyczaj sprawnie koordynował pracę tego zespołu, co umożliwiło kompleksową ocenę potencjalnej szkodliwości ponad 200 preparatów i półproduktów. Wyniki tych badań stanowiły podstawę decyzji administracyjnych o dopuszczeniu ocenianych substancji do produkcji i obrotu na rynku.

Pozostając wiernym swoim zainteresowaniom rozwijał konsekwentnie tematykę z zakresu toksykologii przemysłowej obejmującą m.in. ocenę narażenia ludzi na rozpuszczalniki organiczne na podstawie pomiaru ich metabolitów w moczu, wpływ kadmu na rozrodczość szczurów, biotransformację głównych składników kondensatu dymu wędzarniczego, ocenę łącznego działania rozpuszczalników organicznych.

Profesor pełnił w Uczelni wiele ważnych funkcji. W latach 1971-1972 był dziekanem Wydziału Farmaceutycznego a następnie do roku 1981 – prorektorem, przewodniczył Radzie Bibliotecznej i Senackiej Komisji ds. Nauki. Również na szczeblu krajowym zapraszano W. Seńczuka do udziału w wielu gremiach: był przewodniczącym Komisji Analizy Toksykologicznej Komitetu Chemii Analitycznej PAN oraz uczestniczył w pracach kilku in-

nych Komisji PAN, był członkiem Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Kadr Naukowych, Rady Sanitarno-Epidemiologicznej przy Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej. Zasiadał w Radach Naukowych Instytutu Przemysłu Zielarskiego w Poznaniu oraz Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie.

W. Seńczuk był członkiem-założycielem Polskiego Towarzystwa Toksykologicznego, które zostało powołane w 1978 r. Przez jedną kadencję pełnił funkcję prezesa Zarządu Głównego PTToks. a następnie przez wiele lat był członkiem Zarządu Głównego pracując z zaangażowaniem w kilku komisjach. Uczestniczył też aktywnie w działalności Poznańskiego Oddziału PTToks.

Zasługi Profesora były powszechnie doceniane. Uzyskał kilkanaście nagród Ministra Zdrowia I stopnia za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i za kształcenie kadr. Był promotorem 32 prac doktorskich i patronem 6 prac habilitacyjnych. Uczelnia długo pamiętała o „wybitnej aktywności naukowej i zawodowej oraz znaczącym wkładzie w rozwój Uczelni” honorując Profesora Złotym Laurem Akademickim 20 lat po Jego przejściu na emeryturę.

Poświęcał wiele uwagi podniesieniu poziomu dydaktyki; wprowadził nowoczesną organizację ćwiczeń i nowe metody analityczne. Nie ograniczał się do standardowych metod nauczania. Wkrótce po objęciu kierownictwa Zakładu założył działające prężnie studenckie koło naukowe, którego znakiem firmowym były letnie obozy naukowe. Dzięki doskonałym relacjom Profesora z młodzieżą cieszyły się one ogromnym

zainteresowaniem studentów, którzy z zapałem wykonywali pomiary zanieczyszczeń powietrza w zakładach przemysłowych. Opracowanie i prezentacja uzyskanych wyników na studenckich konferencjach było doskonałą lekcją nabywania umiejętności wykraczających poza program studiów. Spośród członków koła rekrutowało się wielu asystentów, późniejszych doktorów a nawet kilku profesorów.

W. Seńczuk zachęcał pracowników do podejmowania ambitnych tematów badawczych i do wytrwałości w ich realizacji. Był szefem wymagającym a jednocześnie życzliwym, z poczuciem humoru i dużą kulturą osobistą. Sam dawał przykład ogromnej pracowitości. Pomimo rozlicznych funkcji na Uczelni i w kraju zawsze znajdował czas na dyskusję o problemach badawczych a także rozmowę osobistą. Imponował wytrwałością w dążeniu do celu i umiejętnościami organizatorskimi. Potrafił pozyskiwać ludzi i zarażać ich swoim zapałem. Niezrażony kolejnymi niepowodzeniami pokonał przeszkody pozornie niemożliwe do usunięcia i urzeczywistnił swoją wizję nowej lokalizacji Katedry i Zakładu Toksykologii zamieniając cztery małe pokoje na dwa pawilony o powierzchni ponad tysiąca m².

„Nie wszystkim umarł...”. Pozostanie w naszej pamięci jako nauczyciel, mistrz i człowiek wielkiego serca.

prof. Jadwiga Jodynis-Liebert
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
Wydział Farmaceutyczny, Katedra i Zakład Toksykologii

Date:

date of submission | data nadesłania: **21.11.2023**

acceptance date | data akceptacji: **22.11.2023**